

Bilaga Schematisk översikt alternativ

1. Två bolag – oförändrad ägarstruktur

Två bolag, oförändrad ägarstruktur

Fördelar

- + Inga åtgärder vidtas, innebär att resurser inte behöver avsättas från bolag eller delägare att vidta åtgärder för att genomföra förändringar i nuvarande struktur.
- + Kortsiktigt oförändrat belastande för bolagens ledning då inga åtgärder behöver vidtas.
- + Möjliggör för en tydlig uppdelning av verksamheterna inom respektive bolag och skapar tydlighet för kunder.

Nackdelar/risker att beakta

- Utveckling av praxis sedan uppdelning av ett bolag till två bolag medför nackdelar såsom negativa upphandlingsrättsliga förutsättningar
- En ägarstruktur som medför organisatoriska och administrativa merkostnader.
- Risk för genomlysning
- Kommunernas möjlighet att köpa av ACI utan upphandling försvåras genom att kontrollkriteriet inte uppfylls.
- Möjligheten för länets kommuner att köpa av Internservice utan att iaktta krav på upphandling behöver utredas av respektive kommun. För respektive kommun kan en bedömning av tillämpligheten av telekomundantaget behöva göras, sådan prövning har inte gjorts inom ramen för denna utredning.
- Två styrelser med delvis olika uppdrag och målbilder kan innebära svårigheter för vd att leda verksamheten.
- Risk att detta alternativ inte är realistiskt, till följd av överväganden att genomföra förändringar från Företagarnas sida

Åtgärder som bör vidtas, alternativt övervägas

- Bedömning av sannolikhet för att identifierade risker och negativa konsekvenser uppstår, behöver göras av respektive ägare och länets primärkommuner.
- Inga initiala resurser behöver avsättas.
- Behov av att vidta åtgärder över tid för att säkerställa långsiktigt hållbara förutsättningar för bolagens verksamhet
- Om genomlysning sker, och visar på att bolagens verksamheter är att betrakta som en verksamhet, kan förekomsten av direkt privat ägande påverka även Internservice sett till kontrollkriterium.
- Tydliggöra och renodla bolagens verksamheter

2. Två bolag, förändringar vidtas

Två bolag, förändrad ägarstruktur som innebär ägande utan inslag av direkt privat ägande

Fördelar

- + Begränsade åtgärder som kan hanteras med utgångspunkt från gällande aktieägaravtal.
- + Kortsiktigt positivt för bolagens operativa verksamhet med begränsade förändringar.
- + Överenskommelse om samverkan om tjänster (Hamburgundantag) möjlig åtgärd för att underlätta för myndigheterna att uppnå sina syften med samverkan.

Nackdelar/risker att beakta

- Kommunernas möjlighet att köpa av ACI utan upphandling kan försvåras genom att kontrollkriteriet inte uppfylls. Ytterligare åtgärder behövs då för att stärka kommunernas kontroll. Telekomundantaget skulle ev vara tillämpligt för respektive kommun, särskild bedömning behöver göras av respektive kommun. Då är detta neutralt.
- Risk för genomlysning kvarstår, och kan även bli större genom denna förändring eftersom ägarstrukturen blir samma i de båda bolagen. Åtgärder skulle dock kunna vidtas för att minska denna risk genom att ytterligare separera bolagen och avskilja verksamheterna.
- Organisatoriska och administrativa merkostnader. Två styrelser med delvis olika uppdrag och målbilder medför kan innebära svårigheter för vd att leda verksamheten, likaså för ägarnas styrning över respektive bolags verksamhet till följd av de starka förhållanden som finns mellan bolagen.

Åtgärder som bör vidtas, alternativt övervägas

- Om genomlysning sker, och visar på att bolagens verksamheter är att betrakta som en verksamhet, kan förekomsten av direkt privat ägande påverka även Internservice sett till kontrollkriterium – skulle tala för alternativet.
- Erbjudna kommunerna ägarandel i ett av bolagen.
- Åtgärder för att ytterligare separera bolagens ledning, personella resurser, administration, styrning, ägarandel
- Bibehålla separata styrelser (undvika personunion)
- Process med översyn av styrande dokument för bolaget med tillhörande berednings-/beslutsprocess
- Tydliggöra och renodla bolagens verksamheter
- Se över möjligheten till överenskommelse om samverkan om tjänster (Hamburgundantag)

Två bolag, förändrad ägarstruktur där primärkommunerna erbjuds möjlighet till ägande (i ett eller båda bolagen) Inget privat ägande.

Fördelar

- + Givet inget direkt privat ägande, kan kontrollkriteriet iaktas, genom att ytterligare åtgärder vidtas i form av styrelserepresentation och översyn av styrande dokument. Detta skulle möjliggöra förutsättningar för kommuner att tillämpa kontrollkriteriet. Dock kvarstår behov att säkerställa verksamhetskriteriet för att Teckal ska kunna tillämpas. Vad gäller Internservice, så skulle ägande av kommuner påverka verksamhetskriteriet i positiv riktning. Om teleundantaget kan bedömas tillämpligt är dock detta neutralt för primärkommunerna.
- + De mindre kommunerna kan uppleva att inflytandet ökar och därmed kan även förtroendet för AC-Net öka, vilket i sin tur kan skapa bättre förutsättningar AC-Net att utveckla samarbetet med de mindre kommunerna

Nackdelar/risker att beakta

- Risk för genomlysning kvarstår. Bolagen är dock mer separerade (givet att ägarbilderna förändras i ett av bolagen).
- Organisatoriska och administrativa merkostnader förknippade med de krav som ställs på bolag – styrelse, revision, administration, personella resurser mm. Två styrelser med delvis olika uppdrag och målbilder kan innebära svårigheter för vd och ägare att leda verksamheten.
- En mer komplex ägarstyrning med väsentligt fler ägare potentiellt. Samsyn mellan ägarna är en förutsättning för en långsiktigt hållbar utveckling för bolagen.

och deras stadsnät. Kan ha betydelse för långsiktig vision om att utveckla det regionala nätet.

- + Inga krav på ett minsta ägande av aktie eller andel i motpart från upphandlande myndighetens eller myndigheternas sida
- + Överenskommelse om samverkan om tjänster (Hamburgundantag) möjlig åtgärd för att underlätta för myndigheterna att uppnå sina syften med samverkan.

- Längre process för att genomföra omstruktureringen. Olika alternativ finns för hur primärkommunerna skulle kunna erbjudas ägande i bolagen: Genom nyemission eller att någon/några av de nya ägarna överlåter sina aktier, i ett av eller båda bolagen. Detta finns delvis reglerat i styrande dokument.
- Om primärkommunerna blir delägare i båda bolagen, ökar risken för att bolagen ska betraktas som en verksamhet vid eventuell genomlysning.

Åtgärder som bör vidtas, alternativt övervägas

- Överväga förändring av ägarandel för att möjligen separera bolagen ytterligare
- Bibehålla separat styrelsesammansättning - fortsatt separation av styrelse samt hur ordförande utses bör fortsatt gälla då detta bidrar till att tydliggöra separering av bolagens verksamhet.
- Primärkommuners ägande i ett av bolagen skulle ytterligare separera ägarbild
- För att kontrollkriteriet ska kunna ses som gällande vid ägande av primärkommun, räcker inte ägande eller styrelserepresentation endast. Ytterligare åtgärder bör vidtas för att kontrollkriteriet ska ses som effektivt. Här kan exempelvis åtgärder som att utse en eller flera lekmannarevisorer, och behålla reglering i bolagsordning om att vissa principiella beslut ska fattas vid bolagsstämma.
- Förutsättningarna för att tillämpa Teckalundantaget ökar väsentligt om primärkommunerna är delägare i AC-Net Internservice, förutsättningen att minst 80 procent av omsättningen är gentemot ägarna uppfylls lättare. I detta perspektiv kan det vara av intresse att överväga två bolag då Externservices försäljning även sker till privata verksamhetsutövare.
- Process med översyn av styrande dokument för bolaget med tillhörande berednings-/beslutsprocess
- Tydliggöra och renodla bolagens verksamheter
- Tydligare separering om kommunerna endast ingår i ett bolag som delägare.
- Se över möjligheten till överenskommelse om samverkan om tjänster (Hamburgundantag)

Två bolag, förändrat uppdragsförhållande : Hanterat som åtgärder i alternativ ovan

Fördelar

- + Möjlighet att renodla uppdragen i respektive bolag och därmed tydliggöra respektive bolags erbjudanden och verksamhet.
- + Minskar risken för att bolagen vid genomlysning betraktas som ett och samma bolag.

Fördelar i övrigt beroende på ägarstruktur (se ovan).

Åtgärder som bör vidtas, alternativt övervägas

- Beaktas i alternativen ovan.

Nackdelar/risker att beakta

Nackdelar i övrigt beroende på ägarstruktur (Se ovan).

3. Ett bolag

Ett bolag, oförändrad ägarstruktur i termer av delägare där samtliga nuvarande ägare kvarstår som ägare

Fördelar

- + Omstruktureringen kan ske inom ramen för befintlig ägarkrets.
- + Förenklar ägarstyrningen genom ett bolag med ansvar för helheten.
- + En styrelse med ansvar för den sammantagna verksamheten kan underlätta för helhetsförståelse.
- + Minskad bolagsadministration (minskade kostnader)
- + Enklare verksamhet att leda operativt för vd och övrig personal, framförallt administrativt.
- + Enklare organisering av bolagens verksamhet, ingen konstruktionslösning
- + Förenklar förutsättningarna för ett sådant framtida bolag att utveckla verksamhet kopplad mot utveckling av tjänster (färre behöver komma överens).

Nackdelar/risker att beakta

- Primärkommunerna har i en sådan lösning endast informella möjligheter till inflytande på bolagets verksamhet.
- Risk att detta alternativ inte är realistiskt, till följd av överväganden att genomföra förändringar från Företagarnas sida
- I denna organisationsform är tillämpning av Hamburgundantag ej möjligt.
- Teckalundantag är ej tillämpligt.

Åtgärder som bör vidtas, alternativt övervägas

- Vad får verksamheterna kosta – överväger fördelarna med att organisera verksamheterna i två bolag merkostnader med dubbla styrelser, administration, revision mm?
- Särskild skatterättslig utredning behövs för att klargöra eventuella konsekvenser.
- Primärkommunernas möjlighet till inflytande i en sådan lösning bör ses över.
- Behov av andra åtgärder för att möta upphandlingsrättsliga krav bör ses över då tröskelvärden kan överstigas.
- Översyn av det regionala avtalet om regionalt nät är nödvändig.
- Process med översyn av styrande dokument för bolaget med tillhörande berednings-/beslutsprocess

Ett bolag, förändrad ägarstruktur (utan direkt privat ägande)

Fördelar

- + Omstruktureringen kan ske inom ramen för befintlig ägarkrets.
- + En styrelse
- + Förenklar ägarstyrningen genom ett bolag med ansvar för helheten.
- + En styrelse med ansvar för den sammantagna verksamheten kan underlätta för helhetsförståelse.
- + Minskad bolagsadministration (minskade kostnader)
- + Enklare verksamhet att leda operativt för vd och övrig personal, framförallt administrativt.
- + Kan potentiellt stärka förutsättningarna för ett sådant framtida bolag att utveckla verksamhet kopplad mot utveckling av tjänster (färre som behöver komma överens).

Nackdelar/risker att beakta

- Begränsar möjligheterna för ett sådant framtida bolag att utveckla verksamhet kopplad mot utveckling av tjänster?
- Teckalundantag är ej tillämpligt.
- Primärkommunerna har i en sådan lösning endast informella möjligheter till inflytande på bolagets verksamhet.
-

+ Kan möjligen innebära att överenskommelse om samverkan om tjänster är möjlig (Hamburgundantag)

Åtgärder som bör vidtas, alternativt övervägas

- En/ flera delägare förändrar sitt nuvarande ägande genom att avstå från delägarskap i framtida bolag.
- Särskild skatterättslig utredning behövs.
- Översyn av det regionala avtalet om regionalt nät är nödvändig.
- Behov av andra åtgärder för att möta upphandlingsrättsliga krav bör ses över då tröskelvärden kan överstigas.
- Primärkommunernas möjlighet till inflytande i en sådan lösning bör ses över.
- Process med översyn av styrande dokument för bolaget med tillhörande berednings-/beslutsprocess
- Överenskommelse om samverkan om tjänster (Hamburgundantag) som åtgärd för att underlätta för myndigheterna att uppnå sina syften med samverkan.

Ett bolag, förändrad ägarstruktur där primärkommunerna erbjuds möjlighet till ägarandel (inget privat ägande)

Fördelar

- + En styrelse.
- + En styrelse med ansvar för den sammantagna verksamheten kan underlätta för helhetsförståelse.
- + Minskad bolagsadministration (minskade kostnader).
- + Enklare verksamhet leda operativt för vd och övrig personal, inte minst administrativt.
- + De mindre kommunernas kan uppleva att inflytandet ökar och därmed kan även förtroendet för AC-Net öka, vilket i sin tur kan skapa bättre förutsättningar AC-Net att utveckla samarbetet med de mindre kommunerna och deras stadsnät.
- + Enklare organisering av bolagens verksamhet, ingen konstruktionslösning
- + Kan potentiellt stärka förutsättningarna för ett sådant framtida bolag att utveckla verksamhet kopplad mot utveckling av tjänster
- + Kan stödja förutsättningarna för ett sammanhållet regionalt nät i Västerbotten.
- + Möjligen kan överenskommelse om samverkan tillämpas (Hamburgundantaget)

Nackdelar/risker att beakta

- Komplex ägarstyrning med väsentligt fler ägare. Kan hanteras genom att flera delägare kan företrädas av samma representant i styrelsen för att på så sätt ha en ändamålsenlig styrelsesammansättning.
- Större antal ägare förutsätter samsyn om bolagets långsiktiga utveckling och verksamhet. Detta kan dock även vara en fördel.
- Omfattande process från start till mål för att genomföra omstruktureringen. Bör därför övervägas att genomföras i två steg; (1) ett bolag med hela eller delar av befintlig ägarkrets (2) primärkommunerna erbjuds ägande. Oklart hur primärkommunerna ska erbjudas ägande, genom nyemission eller att någon/några av de nya ägarna överlåter delar av sina aktier. Finns delvis reglerat i befintliga styrande dokument.
- Teckalundantag är ej tillämpligt.

Åtgärder som bör vidtas, alternativt övervägas

- En eller flera delägare förändrar sitt nuvarande ägande genom att avstå från delägarskap i framtida bolag.
- Särskild skatterättslig utredning behövs.
- Översyn av det regionala avtalet om regionalt nät är nödvändig.
- Process med översyn av styrande dokument för bolaget med tillhörande berednings-/beslutsprocess
- Överenskommelse om samverkan om tjänster (Hamburgundantag) som åtgärd för att underlätta för myndigheterna att uppnå sina syften med samverkan.